

Muziek // Cassettebandjes

Veel bands brengen weer **muziek uit** op cassettebandjes // En morgen is het **Cassette Store Day** // De tape beleeft een **tweede jeugd**

Twee wieltjes, een band

en vijf schroefjes

Het cassettebandje vierde onlangs z'n vijftigste verjaardag

FRANK PROVOOST
MEDEWERKER MUZIEK

Natuurlijk is het nostalgie, zegt muzikant Pieter Kamp. „Het doet denken aan de tijd dat ik met mijn walkman achterin de bus zat of thuis muziek opnam van de radio. Liggend op je buik naar de Top 40 luisteren, wachten op dat ene nummer en dan snel record induwen. Heerlijk!” Maar dat is niet de enige reden waarom Kamp met zijn Haarlemse garageduo Pignose Willy's muziek op cassettebandje uitbrengt. „Het gaat ook om puurheid. Want wat heb je nu aan een mp3? Het is helemaal niks! Je kunt het niet vastpakken. Het zit ergens verstopt in je iPod of telefoon. Als ik een band echt goed vind, wil ik thuis een plaat of tape uit de kast kunnen trekken.”

Hij is niet de enige. Het cassettebandje, dat vorige week zijn vijftigste verjaardag vierde, lijkt een tweede jeugd te beleven. Garagebands, punkers, stonerrockers, metalheads en noisefanaten brengen weer volop tapes uit, het liefst in gelimiteerde oplages en met opvallend artwork. In navolging van *Record Store Day*, het jaarlijkse eerbetoon aan de grammofoonplaat waarbij speciale edities van

singeltjes en elpees worden verkocht, wordt morgen wereldwijd *Cassette Store Day* gevierd. Die dag verschijnen er exclusieve cassettes van onder meer The Flaming Lips, Animal Collective en At The Drive-In. Nederland doet vooralsnog niet mee, blijkt uit de lijst van deelnemende winkels op cassettetstoreday.com. Het dichtstbijzijnde bedevaartsoord voor verzamelaars is Gent.

Maar toch bloeit ook hier de tapecultuur. Het Groningse trio Trauma-helikopter debuteerde op cassette. „Het is laagdrempelig en goedkoop”, zegt zanger-gitarist Mark 'Lada' van der Ploeg. „Iedereen kan zo muziek opnemen en uitbrengen. En ziet er beter uit dan de zoveelste cd-r.” Maar alles zelf doen, is soms ook afzien. „Ons eerste bandje had een oplage van vijftig. Die hebben we stuk voor stuk zelf overgenomen. Ik werd op den duur schijtziek van die liedjes.”

Maar nadat hun muziek door het gezaghebbende Amerikaanse punkblad *Maximum Rockroll* als „fucking great” was bestempeld, waren de tapes zo uitverkocht. Lada: „Ik heb hem zelf niet eens meer.” Ook hun eerste volwaardige album, dat in Nederland alleen op cd en elpee verscheen bij het label Excelsior, is inmiddels bij het Amerikaanse Bur-

i

De producent

„Ik kan het nog”, zegt Kees van Dorth (54). Sinds 1987 produceert zijn bedrijf Dupli-case geluidsdragers op bestelling. Naar eigen zeggen is hij „een van de twee overgeblevenen” in Nederland die nog cassettes levert. Hoewel het aantal bandjes de afgelopen tien jaar van 200.000 naar 2.000 daalde, ziet hij het laatste half jaar een stijging. „Klanten vinden het vintage, hè. In mijn auto draai ik nog steeds bandjes van vijftig jaar geleden. Ze zijn onverwoestbaar. Elk bandje heeft twee wielen, vijf schroefjes, een stukje vilt, een band met aan twee kanten een aanloopstuk. Je ziet hoe alles werkt. Bij een cd heb je geen idee wat er zich binnen in de speler allemaal afspeelt.”

ger Records op cassette uitgekomen. Kort daarop vertrok Trauma-helikopter naar de Verenigde Staten voor zestien optredens. Lada: „Met die tape hebben we onze muziek naar de andere kant van de oceaan gebracht.” De Eindhovense garageband Mozes and the Firstborn lijkt hen achterna te gaan: ook hun cassette verscheen bij Burger en ook zij toeren nu door de VS.

Er is zeker sprake van een 'hypeje', zegt Michiel Eikenaar, zanger van de Brabantse blackmetalband Nihil die in één jaar drie cassettes uitbracht. Behalve hun album *Verdonkermaan* en een EP verscheen ook hun recente optreden op het Tilburgse Roadburn-festival op tape. „En die verkopen zo uit”, zegt Eikenaar tevreden.

Naast de elpee is de cassette volgens hem een symbool „tegen de vluchtigheid van de mp3, de overvloed en het gemak waarmee je overal streaming muziek kunt luisteren”. En bandjes horen ook bij de metalhistorie, zegt Eikenaar. „Voor de opkomst van internet was cassettebandjes ruilen dé manier om extreme muziek te verspreiden.”

Gek genoeg is de rol van geluidsdrager steeds minder van belang, zegt Eikenaar. „Zodra je nu iets uitbrengt, wordt het geript en op

internet gegooid. Dat maakt niet uit, want het is allemaal goed voor de verspreiding. Het is slim om dan als tegenwicht iets exclusief te verkopen. Veel fans luisteren er ook niet eens naar, omdat ze de muziek toch al kennen. Het is gewoon een hebbedingetje.” Het Nederlandse tapelabel Tartarus maakt volgens hem 'miniatuurkunstwerkjes'. „Er zit niet alleen badge of een sticker bij, maar een klein robotje. Of ze verpakken het in een middeleeuws zakje.”

Pieter Kamp van de Pignose Willy's: „Het analoge karakter maakt het ook eerlijker. Onze eerste single *Green Bottle* wilden we per se met een cassette-deck opnemen. Als je dan iets verprutst, moet het gewoon over. Je kunt niet met de computer nog even ergens een extra basdrum inproppen.”

Behalve als garageband opereert zijn duo soms ook als dj-collectief Pietertje Pep en Gijsbert Vergemalen. „Onze mixtapes met garageklassiekers, *Titshakers* & *Hipshakers*, verkopen we dan voor een paar euro illegaal onder de toonbank. Dan moet ik er altijd weer bijzeggen: nee, er zit geen downloadcode bij. Maar wie alle delen verzamelt en naast elkaar zet, krijgt onze gezichten te zien in enorme pixels.” Belangrijk detail: „De bandjes moeten egaal van kleur zijn en niet doorzichtig, want dat is te veel jaren negentig. Hoe ouder het er uitziet, hoe vetter ik het vind.”